

De piramide van geluk ~

Voorwoord

Ills. Jean Cameron

In de afgelopen eeuwen, maar met name in de laatste vijftig jaar, zestig jaar hebben wij een economisch stelsel ontwikkeld dat het beste met ons voor heeft. Het gemiddelde inkomen is in die periode enorm gestegen, de welvaart is navenant toegenomen.

Voor de gemiddelde inwoner van Nederland geldt dat de primaire levensbehoeften - eten, drinken en onderdak - naar tevredenheid vervuld zijn.

Wij zijn zo rijk dat we geld overhouden. Dat beleggen we in aandelen waardoor we naast ons werk ook nog mede-eigenaar zijn van tientallen bedrijven. Waardoor we nog meer verdienen.

Als u desondanks niet genoeg geld heeft voor een nieuw huis, is daar de bank die dat geld aan u leent.

Al is lenen een raar woord, want ook de bank heeft het beste met u voor. Het geleende geld wordt ook weer belegd, waardoor u van die winst uw huis kunt afbetalen.

Mocht het tijdelijk echt tegenzitten, dan hebben we nog meer mogelijkheden voor u om extra geld te krijgen. Van creditcard tot persoonlijke lening, het is er allemaal voor uw gemak. En wij varen er wel bij.

De piramide van geluk noemt de econoom Karl M. Hope dit stelsel. In zijn boek *Het voordeel van gemak* schetst hij de wereld waarin wij leven als zijnde dichtbij het ideaalbeeld dat utopisten vroeger hadden.

Met deze kanttekening dat Hope het nivelleringsdenken waar veel utopisten mee behept zijn, ten strengste afwijst.

Hope stelt dat het *Lustprinzip* de drijfveer is voor verandering en verbetering. Zonder die drang vervalt de mens tot nietsdoen. Hebzucht en graaidrang zijn essentiële eigenschappen om voortgang te boeken.

Het heeft onze samenleving gebracht waar zij is. We leven in een van de rijkste landen van de wereld.

In een crisisperiode vervalt de mens graag tot conservatieve gedachten. De roep om regulering en ingrijpen is groot. Met een beroep op de financiële crisis is de wens weer hoorbaar dat 'we hieruit lering moeten trekken'.

Laat ik duidelijk zijn. Onze piramide van geluk is niet gebouwd op dromen. Maar op hard werken en goed verdienen. De een wat meer dan de ander. Dat houdt de prikkel levend.

IJBB heeft de econometrist Schaap gevraagd om de geschiedenis van de economie en het bankieren in vogelvlucht in kaart te brengen. Enerzijds om de leemte in uw kennis te vullen, anderzijds om de mogelijke pijn die deze crisis meebrengt te verzachten. Want er is niets nieuws onder de zon. Rare fratsen zijn van alle tijden, tegenslagen horen erbij.

Amsterdam, mei 2009

Naar de Inleiding: [de-piramide-van-geluk-inleiding/](#)